

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 22. juni 2007

Høring – bestemmelser om abonnentvalg i kringkastingloven og kringkastingforskriften

Det vises til departementets brev av 29. mars d.å. med vedlagt høringsnotat (Deres ref. 2006/02304 ME/ME3 SFA:elt).

Gjeldende regler om abonnentvalg gjelder for kringkastingssendinger i kabelnett. I høringsbrevet stiller departementet spørsmål om gjeldende regler alternativt bør revideres eller oppheves i sin helhet.

TV 2 er av den klare oppfatning at reglene om abonnentvalg bør oppheves i sin helhet.

Som departementet helt korrekt påpeker er situasjonen i dag en ganske annen enn da reglene om abonnentvalg ble innført i 1998:

- kapasiteten i nettene er langt større, slik at operatørene gjennomgående kan distribuere et meget stort antall tv-kanaler (i alle fall i digital form). For tv-kanalene er det derfor ikke lenger et spørsmål om distribusjon eller ikke, men et spørsmål om pakkeplassering, hovedsakelig i forhold til kabelnettenes basisutbud (grunnpakke).
- Begrunnelsen for abonnentvalg var i sin tid den monopolstilling kabelnettene reelt hadde. I dag distribueres tv-kanaler over flere typer plattformer; kabelnett, bredbåndsnett, IP-nett, satellitt/DTH og meget snart også via det digitale bakkenettet. Det er til dels sterk konkurranse mellom ulike operatører på de enkelte plattformer og dessuten en økende konkurranse plattformene i mellom, som formodentlig vil forsterkes ytterligere med igangsettingen av DTT-nettet. Denne økte konkurransen medfører at operatørene har en sterk egeninteresse i å distribuere de tv-kanaler som seerne etterspør. Denne konkurransen tilsier at reguleringen kan bortfalle, men det er samtidig nødvendig at myndighetene

(kanskje særlig konkurransemyndighetene) følger markedet nøye og legger til rette for reell konkurranse.

- Det følger også av Grunnlovens § 100 siste ledd en plikt for myndighetene til å "lægge Forholdene til Rette for en aaben og oplyst offentlig samtale". Dette kalles gjerne "infrastrukturkravet". Myndighetene vil være forpliktet til å ta dette kravet i betraktning når lovgivning og andre tiltak av betydning for ytringsfriheten vurderes. I en slik sammenheng er det vanskelig å se at et flertallsvalg er tjenlig. Det vil jo typisk ramme det ytringsfriheten er ment å verne; minoritetenes interesse i både å avgi og motta ytringer som flertallet ikke ønsker eller reagerer negativt på. Dette må ha som konsekvens at myndighetene heller gjennom positive virkemidler medvirker til å øke ytringsmulighetene hvor det er mulig (utvide kapasitet etc.) og også at man ser feltet i sammenheng med evt. pålegg om sk "must carry-forpliktelser". Must carry for spesielt "viktige" kanaler (som kanskje ikke ville vunnet kanalvalg), er jo nettopp et virkemiddel som sikrer at minoritetenes interesser ivaretas.
- Bestemmelser om abonnentvalg av tv-kanaler gjelder som nevnt innledningsvis utelukkende for kabelnett – ingen andre distribusjonsplattformer for tv-kanaler er underlagt tilsvarende eller liknende regelverk. I disse dager går diskusjonene i dagspressen om hvilke tv-kanaler som har fått (eventuelt vil få) plass i Riks-TVs basispakke. Dette utbudet blir imidlertid endelig bestemt av operatøren (altså Riks-TV), selv om det ikke har manglet på motforestillinger både fra tv-kanaler, publikum, medievitere og lederskribenter. Men hittil har – så langt vi har kunnet se – ingen vært inne på tanken om at utbudet av tv-kanaler i Riks-TV-pakken skulle fastsettes gjennom folkeavstemning. Vi kan vanskelig se noen god grunn til at kabelnett skal behandles annerledes enn andre distribusjonsplattformer, hvilket også taler for at denne særreguleringen oppheves.
- Vårt inntrykk er videre at erfaringen med gjeldende regler heller ikke har vært særlig oppløftende. Det har vært tvil om hvordan reglene skulle håndteres av kabeloperatørene (plikt til valg eller bare undersøkelser), spørsmål til selve gjennomføringen av valg/undersøkelser, spørsmål om representativitet, hyppighet og hvilken innvirkning prisen på den enkelte kanal skulle få. I den grad reglene kan ha hatt noen praktisk betydning, er det bare i spørsmålet om hvilke tv-kanaler som skal få plass i den såkalte grunnpakken. Vårt inntrykk er at kabeloperatørene stort sett har gjennomført valg/undersøkelser – i en form og til tider – som har bidratt til å legitimere deres forretningsmessig motiverte preferanser. Et regelverk uten annen praktisk virkning enn dette – bortsett fra å påføre kabeloperatørene betydelige kostnader til gjennomføring – kan man klare seg uten.
- For TV 2 har valgreglene kun hatt praktisk betydning i forhold til distribusjon av tilleggskanalene (TV 2s hovedkanal er underlagt formidlingsplikt). Regelverket har vært påberopt av kabeloperatører som en regulatorisk hindring for distribusjon av nye tilleggskanaler i deres grunnpakker. TV 2 er selvsagt innforstått med at

alle nye tv-kanaler ikke kan få plass i kabelnettenes grunnpakker, men vi anser det som en fordel at forhandlinger om distribusjon, priser og pakkeplassering kan skje på fritt grunnlag uten regulatoriske hindringer.

TV 2 finner – på bakgrunn av ovenstående - ikke grunn til å kommentere det alternative forslaget om revisjon av regelverket i detalj, men vil likevel kommentere et par punkter i høringsnotatet:

Under pkt. 1.2.1 (side 3) heter det:

”Fjernsynssendinger i andre typer bredbåndnett (som xDSL og lignende), omfattes ikke av abonnentvalgplikten pr. i dag og derved ikke formålet med høringen. Det samme gjelder for digitale bakkesendernet for kringkasting og eventuell uendret videresending av dette tilbudet gjennom kabelanlegg.”

Som det fremgår av ovenstående anser Medietilsynet (som har forfattet høringsnotatet) at abonnentvalgplikten ikke omfatter bredbåndnett og at en eventuell utvidelse på dette punkt faller utenfor formålet med høringen (!). Vi tar dette til etterretning, men det virker desto mer underlig at man eventuelt opprettholder valgordningen for de tradisjonelle kabelnett.

Videre uttrykkes det at uendret videresending i kabelnett av det programtilbud som i fremtiden blir distribuert i det digitale bakkenettet også faller utenfor abonnentvalgplikten og dermed formålet med høringen (?). Betyr det at en tv-kanal som blir distribuert i DTT-nettet er ekskludert fra kanalvalget som gjelder kabelnett? Vi har store problemer med å forstå grunnen til dette og hvilke konsekvenser det eventuelt skulle få. Dersom man skulle ønske å opprettholde gjeldende regelverk i revidert form, kaller dette på en grundigere gjennomgang.

Under pkt. 2 (side 4, siste avsnitt) heter det:

”Det har etter hvert blitt normalt at kringkastere, med unntak for de formidlingspliktige, krever betaling for retten til videreformidling.”

Til dette kan opplyses at kabeloperatører helt tilbake til år 2000 har betalt vederlag for samtidig og uendret videresending også for formidlingspliktige tv-kanaler. Kravet om slikt vederlag fra formidlingspliktige tv-kanaler er betydelig eldre.

Dersom departementet – mot formodning – skulle komme til at det er ønskelig å opprettholde et revidert regelverk for abonnentvalg, er det bl.a. viktig at reglene

- gjøres administrativt enkle å håndtere,
- blir forutsigbare for alle aktører,
- behandler sammenliknbare plattformer og nett mest mulig likt,
- avklarer hvilke kanaler som skal omfattes (eventuelt ikke omfattes) av valgene, og

- avklarer forholdet mellom formidlingsplikt og valgordningen på tvers av plattformer.

Dette forutsetter en langt grundigere gjennomgang enn det som følger av det utsendte høringsnotat.

TV 2 er uansett av den oppfatning at man er best tjent med at reglene om abonnentvalg for kringkastingssendinger i kabelnett avvikles i sin helhet.

Med vennlig hilsen
For TV 2 AS

Jan Holland